

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

701217

ODENSE ÅRSKURSUS

FOR LÆRERE

LÆSEÅRET 1949—50

VED

FORSTANDER
AXEL E. NIELSEN

Ålmindelige oplysninger.

Odense Årskursus for Lærere oprettedes af lærerkredsene 32 og 32 C i 1934 under navnet Odense Lærerkursus. Kursus var da nærmest en organisering af den videreuddannelse, som odense-lærerne hver for sig arbejdede på.

Under 8. november 1940 har undervisningsministeriet anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i fagene engelsk, tysk og fransk at give en undervisning svarende til den, der meddeles på Statens Lærerhøjskoles 1. årskursus i disse fag, således at der for kursister, der har gennemgået undervisningen på tilfredsstillende måde, udstedes vidnesbyrd, der giver adgang til at søge optagelse på Danmarks Lærerhøjskoles 2. årskursus og fjernstudiekursus i de nævnte fag. Endvidere har ministeriet under 15. marts 1941 anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i faget sløjd at give en undervisning svarende til den, der meddeles på de anerkendte sløjdskolers begynderkursus, og den 27. april 1942 har ministeriet midlertidigt ændret reglerne for sløjdskolernes 2. kursus således, at dette nu også kan tages uden for sløjdskolerne. Den 8. maj 1942 godkendte ministeriet, at der ved Odense Årskursus oprettedes et skolekøkkenkursus omfattende samme undervisningsstof og timetal som undervisningen på de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning, og den 26. februar 1944 meddelte ministeriet, at også matematik kunne henregnes til de fag, i hvilke der kan gives en undervisning, der anerkendes som svarende til 1. årskursus på Danmarks Lærerhøjskole. Endelig er rækken af statsanerkendte årskursus i 1948 blevet udvidet med fagene dansk, svensk og fysik.

Odense Årskursus har sin virkekreds i Odense og Assens amter med købstæder. Det ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer, hvoraf lærerkredsene i Odense vælger 2, områdets øvrige lærerkredse 3 og kursisterne 2. Endvidere tiltrædes bestyrelsen af skoledirektøren i Odense og amtsskolekonsulenten. Bestyrelsen ansætter en forstander og vælger to revisorer, en for landkredsene og en for bykredsene.

Kursusbestyrelsen.

Bestyrelsen består af skoledirektør S. P. Fredebo (formand), amtsskolekonsulent Christoffer Hansen (næstformand), kommunelærer Henning B. Andersen, Odense, skoleinspektør M. Clausen, Tarup, lærerinde frk. Ingrid Garly, Sanderum, førstelærer Kaj Hauge, Årup, kommunelærerinde frk. Anna Hjelme, Odense, førstelærer Carl Madsen, Viby, og kommunelærer Axel E. Nielsen, Odense, der tillige har den daglige ledelse af kursus. Førstelærer P. Rosenlund, Ravnebjerg, og viceinspektør frk. Karen Madsen, Odense, er revisorer.

Betaling for undervisningen.

Kan tilskudene fra stat, amt og kommune ikke dække alle driftsomkostningerne, indbetaler kursisterne gennem månedlige bidrag, hvad der måtte mangle.

Indmeldelse og udmeldelse.

Almindeligvis er indmeldelse til et kursus bindende for hele semestret. Skriftlig udmeldelse kan dog ske i semestret, når særlige grunde taler derfor, men må da ske med fuld måneds varsel.

Årets arbejde.

De fleste kursus i Odense har haft lokaler på Vestre Skole, men eet kursus har dog haft til huse på Jernbanegades Skole, eet på Munkebjergskolen og eet på Sct. Knuds Gymnasium. Der har endvidere været afholdt kursus i Årup, Assens, Bogense, Kerteminde, Middelfart, Otterup og Rynkeby. Disse kursus har alle haft lokaler i kommuneskolerne i de nævnte byer.

Lærere ved kursus.

Følgende lærere har i det forløbne år været knyttet til Odense Årskursus: Kommunelærer, eks. faglærer P. A. Andersen (engelsk), skolepsykolog M. Danielsen (psykologi og ordblindeundervisning), adjunkt S. Davidsen (dansk), adjunkt Poul Weis Frølund, Fredericia (matematik), cand. mag. fru Gertrud Gad (matematik), adjunkt Aage Grønkjær (fransk), lektor frk. Ingeborg Jacobsen (engelsk), seminarielærerinde frk. Else Therkelsen Jensen, Ribe (skolelækkengering), adjunkt M. Møller Jørgensen (fysik og kemi), lektor Otto Nielsen (engelsk), kommunelærer Poul Nielsen (gymnastik), diplom. lægeaut. talepædagog frk. Inger Penther (ordblindeundervisning), adjunkt Kaj G. Rasmussen (tysk), adjunkt H. L. Skjødt (dansk og svensk), seminarielærer cand. mag. Henry Toft, Haderslev (dansk).

Kursisterne.

På 29 kursus er indmeldt 378 deltagere.

Der er uddelt 21 statsanerkendte årskursusbeviser.

Undervisningsstoffet.

I de enkelte fag er gennemgået følgende:

Dansk I, Assens.

Seminarielærer cand. mag. *Henry Toft*, Haderslev.
4 timer ugentlig.

Følgende hovedværker er læst: J. P. Jacobsen: Niels Lyhne, Henrik Pontoppidan: Lykke-Per, Herman-Bang: Ved Vejen, Jakob Knudsen: Den gamle Præst.

Med benyttelse af Falkenstjerne & Borup Jensens håndbog i dansk litteratur samt Georg Christensens: Dansk læsning for seminariet og gymnasiet er der læst litteraturprøver af følgende forfattere: Georg Brandes, J. P. Jacobsen, Holger Drachmann, Henrik Pontoppidan, Herman Bang, Johs. Jørgensen, Helge Rode, Sophus Claussen, Jakob Knudsen og Johs. V. Jensen.

Nogle deltagere på holdet har holdt foredrag om emner i tilknytning til de læste tekster, eller har fortalt om værker, som ikke stod på læseplanen. I marts måned talte seminarielærer, cand. mag. Palle Nielsen til holdet og en del gæster fra byen og omegnen om emnet: Livssynet hos danske digtere i tiden 1870—1914.

Inden for sproglæren er verbets syntaks og bøjning blevet drøftet. Der er givet en oversigt over det danske sprogs udvikling i oldtiden og middelalderen; desuden er ordenes betydningsudvikling og -ændring blevet gennemgået i samtaleform.

Dansk II, Odense.

Adjunkt *Helge L. Skjødt*. 3 timer ugentlig.

Nordisk sproghistorie i hovedlinier — efter Oxenvad: Vort Sprog — gennemgangen afsluttet. Hovedparten af undervisningstiden er benyttet til øvelser over en lang række meget forskellige tekster, der er blevet placeret efter tid, sted, genre, forfatter, stil. Hovedformålet er at give kursusdeltagerne sikkerhed i at arbejde metodisk og på egen hånd med de sproglige problemer, som enhver lærer kan komme ud for. Alle kursusdeltagerne har deltaget aktivt i disse øvelser, der har formet sig enten som samtaler eller som kortere foredrag, holdt af kursisterne, med påfølgende diskussion.

Gennemgangen af dansk litteratur i perioden 1870—1950 er blevet fortsat, med hovedvægten lagt på 90'ernes lyrik samt 1920'ernes og 1930'ernes roman og drama. Arbejdsformen har været som foregående år: indledende foredrag af kursislæreren med øvelser over de litterære tekster samt en lang række 1¼ times foredrag af kursisterne, undertiden med påfølgende diskussion. Af enkeltopgaver kan nævnes: Gennemgang, vurdering og placering af H. Nathansen: »Inden for Murene«, Svend Borberg: »Ingen«, Kaj Munk: »Ordet«, Soya: »Efter«, Kjeld Abel: »Anne Sophie Hedvig«. Dramaets og romanens teknik er behandlet i foredrag og samtale.

Dansk I, Rynkeby.

Adjunkt *S. Davidsen*, Odense. 4 timer ugentlig.

Litteratur: En række centrale hovedværker, suppleret med prøver fra Falkenstjerne: Håndbog i dansk litteratur III, fra tiden 1870—1900 er gennemgået dels i eksaminatorier, dels i forelæsningsform.

Sprog: Danskens fonetik er givet i kort fremstilling. På grundlag af tekster er hovedtræk af sprogets udvikling til ca. 1700 påvist. (Bog: Andersen og Rehling: Modersmålet I—II.)

Danske stednavne og personnavne er gennemgået i forelæsningsform.

På grundlag af Paul Diderichsen: Dansk grammatik er der givet en oversigt over moderne dansk formlære.

Svensk I, Odense.

Adjunkt *Helge L. Skjødt*. 1½ time ugentlig.

En række svenske tekster i fri og bunden form er læst efter Agerskov, Nørregård, Roikjer: Svensk Læsebog, 9. udg., suppleret med øvelser i moderne svensk efter Olaf Holst: Svensson og Sørensen, samt oplæsning for kursisterne af forskellige sprogprøver til fremme af sikrere opfattelse af det talte sprog. Hovedpunkter af lydlæren og grammatikken, teori og praksis, er gennemgået.

Svensk II, Odense.

Adjunkt *Helge L. Skjødt*. 1½ time ugentlig.

Gennemgangen af Agerskov, Nørregård, Roikjer: Svensk Læsebog er afsluttet. Øvelser med udgangspunkt i Olaf Holst: Svensson og Sørensen. Pär Lagerkvist: Bödeln, er gennemgået. En række svenske hovedforfattere er behandlet litteraturhistorisk samt ved repræsentativt udvalg af tekster. Lydlæren og grammatikken: gennemgang afsluttet. Moderne svenske sprogformer samt samfundsformer er gennemgået på grundlag af avislæsning.

Engelsk for begyndere I, Årup.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*, Odense.
2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk begynderbog for voksne er læst og grundreglerne i engelsk lydlære og grammatik gennemgået.

Engelsk for begyndere I, Odense.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.
2 timer ugentlig.

Det gennemgåede stof som på engelsk for begyndere I, Årup.

Engelsk for begyndere II, Årup.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*, Odense.

2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk læsehefte for voksne.
James Hilton: Good-bye, Mr. Chips.

Een stil ugentlig efter Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Lund-Bredsdorff: Engelsk grammatik.

Engelsk for begyndere II, Odense.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk læsehefte for voksne.
Arnold Bennet: The grand Babylon hotel.

Een stil ugentlig efter Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Lund-Bredsdorff: Engelsk grammatik.

Engelsk I, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen og 1. gymnasieklasse, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk II, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker og Engelsk fonetik.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk III, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Monica Redlich: The Pattern of England.

Otto Jespersen: Fonetik.

Samme: Lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk for viderekomne, Kerteminde.

Lektor *Otto Nielsen*. 2 timer ugentlig.

Monica Redlich: The Pattern of England, udvalgte stykker.

H. G. Wells: *The History of Mr. Polly.*

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser.

Engelsk for viderekomne, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 2 timer ugentlig.

G. B. Shaw: *Arms and the Man* (som grundlag for taleøvelser).

Gennemgang af engelsk intonation.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser.

Engelsk faglærerkursus, Odense.

Lektor, frk. *Ingeborg Jacobsen*. 2½ time ugentlig.

100 English Poems (Engelske forfattere for gymnasiet nr. 7).
Bøgholm and Lawrenson: *Modern England*.

George Townsend Warner: *A Brief Survey of British History*.

Litteraturhistorie på grundlag af K. Bredsdorff: *From Beowulf to Kipling*.

Tysk II, Odense.

Cand. mag. *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.

Carl Gad: *Moderne tyske noveller*.

Thomas Mann: *Buddenbrooks*, i udvalg.

S. Siggtryggson: *Deutsche Kultur- und Charakterbilder*.

Gad og Moe: *Tysk stiløvelse*.

Moe: *Deutsche Sprachlehre*.

L. Hammerich: *Tysk fonetik*.

Een stil om ugen.

Fransk II, Odense.

Adjunkt *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig.

Nielsen og Hoffmann: *Fransk begynderbog*, side 67 og ud.

Tage Brüel: *Moderne franske skribenter II (Putois)*.

N. Chr. Nielsen: *Franske stiløvelser I*, stk. 1—30.

Fransk for viderekomne, Odense.

Adjunkt *Aage Grønkjær*. 2 timer ugentlig.

Hartog: *Repolissez votre francais*.

Oversættelse: H. C. Andersen: *Den grimme ælling*.

Samtaleøvelser og genfortælling på fransk på grundlag af Camus: *La peste*.

Matematik I, Middelfart.Adjunkt *Poul Weis Frølund*, Fredericia.

4 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er læst:

Aritmetik og algebra I og II.

Plangeometri og trigonometri,

Analytisk plangeometri.

Der er givet ca. 5 opgaver ugentlig som hjemmearbejde.

Matematik I, Odense.Cand. mag. fru *Gertrud Gad*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået aritmetik og algebra I undtagen kapitel II og X, samt plangeometri og trigonometri til side 73.

Der er regnet 10—12 opgaver ugentlig.

Fysik I, Odense.Adjunkt *M. Møller Jørgensen*. 3 timer ugentlig.

I årets løb er gennemgået:

Varmelære og elektricitetslære efter manuskript af O. Larsen, F. Nielsen og M. Møller Jørgensen. Ca. halvdelen af tiden er anvendt til øvelser, idet der er udført ca. 20 øvelser, og der er skrevet rapport over disse.

Kursus i undervisning af dyslektiske børn, Bogense.Diplom. lægeaut. talepædagog frk. *Inger Penther*, Odense.

I alt 15 timer.

Undervisningsmetoder og undervisningsmidler for læseretarderede og ordblinde børn er gennemgået. Der er aflagt besøg på kommunale læseklasser i Odense og på Odense Tale- og Ordblindeinstitut.

Kursus i undervisning af dyslektiske børn, Odense.Skolepsykolog *M. Danielsen*. I alt 13 timer.

I foredragsform og ved demonstration er gennemgået følgende:

Læsningens psykologi, specielle medfødte vanskeligheder, undervisningsvejledning. Der er aflagt besøg ved de forskellige former for undervisning af læseretarderede ved Odense Skolevæsen: Læseklasser, læsehold og enkeltmandslæsning.

Kursus i undervisning af dyslektiske børn, Otterup.Diplom. lægeaut. talepædagog frk. *Inger Penther*, Odense.

I alt 14 timer.

Undervisningen har været som på det tilsvarende kursus i Bogense. (Se der.)

Anvendt psykologi, Odense.

Skolepsykolog *M. Danielsen*. I alt 6 timer.

Dette kursus var gratis, idet det afholdtes i samarbejde med Odense Skolevæsen, der betalte alle udgifter ved kursus.

1. Demonstration og gruppeintelligensprøver. Foredrag om skolepsykologisk arbejde.
2. Demonstration af standpunktsprøver i dansk. Foredrag om læsevanskeligheder og problemer vedrørende danskundervisningen.
3. Demonstration af standpunktsprøver i regning. Foredrag om problemer ved regneundervisningen.

Børnepsykologi, Middelfart.

Skolepsykolog *M. Danielsen*, Odense. I alt 20 timer.

Følgende emner er gennemgået gennem foredrag og studiekreds:

Intelligens, miljø og karakter. Skolepsykologisk arbejde. Svagt begavede og højt begavede børn. Legemlig og sjælelig udvikling.

Skolepsykolog mag. art. Åsta Vegum, Stavanger, har holdt et foredrag om intelligens, tænkning og fantasi.

Børnepsykologi, Odense.

Skolepsykolog *M. Danielsen*. I alt 18 timer.

Følgende emner er gennemgået gennem studiekreds og foredrag:

Barnets behov, sociale udvikling, karaktertræk, tilpasningsvanskeligheder, svagt begavede børn, barnets syn på skolen.

Skolepsykolog mag. art. Åsta Legum, Stavanger, har holdt et foredrag om sjællivets dynamik.

Gymnastik, Odense.

Kommunelærer *Poul Nielsen*. 1 time ugentlig.

I år har Odense Årskursus for første gang haft gymnastik på sit program.

Undervisningen har hovedsagelig været tilrettelagt som motionsgymnastik, men iblandet øvelser beregnet for skolens ældre klasser. Enkelte større spring har været demonstreret.

Skolekøkkengerning, Odense.

Seminarielærerinde frk. *Else Therkelsen Jensen*, Ribe,
og adjunkt *M. Møller Jørgensen*, Odense.

I alt 210 timer.

Dette kursus afholdtes i sommerferien 1949 og omfattede første halvdel af det undervisningsstof og timetal, som er anordnet for de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning (praktisk husgerning, næringsmiddel-lære, varekundskab og kemi).

Regnskab for
Odense Årskursus for Lærere
1949—50.

INDTÆGTER:

Beholdning ved årets begyndelse.....	8830,11
Tilskud fra staten	6817,00
» » Odense amt 1950—51.....	3000,00
» » Assens amt 1950—51	1600,00
» » kommunerne	4425,00
Indbetalt af kursisterne	7339,75
Indvundne renter	224,91
	<u>32236,77</u>

UDGIFTER:

Lærerløn	19747,00
Forstanderløn	1000,00
Telefon, årsskrift og andre tryksager, kørsel, porto m. m.	1099,18
Rengøring af lokaler	342,50
Bidrag til sammenslutningen af årskursus 1948—49 ..	96,00
Bidrag til sammenslutningen af årskursus 1949—50 ..	189,00
Tilbageført fejl fra forrige år	1,00
Beholdning ved årets slutning	9762,09
	<u>32236,77</u>

Odense, den 15. maj 1950.

Axel E. Nielsen.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdning og bankbøger er forevist.

Ravnebjerg, den 9. juni 1950.

Odense, den 9. juni 1950.

P. Rosenlund.

Karen Madsen.